

Grundläggande granskning av kommunala bolag

Rapport

Kungsörs kommun

Kungsörs Kommunteknik AB

KPMG AB

2024-04-03

Antal sidor: 23

Antal bilagor: 1

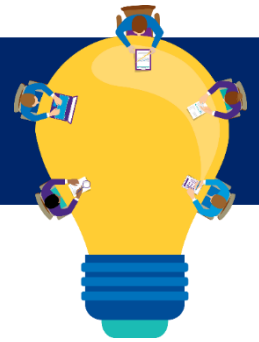
Innehåll

1. Sammanfattning	03
2. Inledning / bakgrund	06
- Syfte	08
- Revisionsfrågor	09
- Revisionskriterier	10
3. Metod, avgränsning och tidplan	11
4. Styrande förutsättningar	13
5. Resultat av granskningen	15
6. Sammanfattande bedömning	22
7. Bilaga: Sammanställning av material	24

1. Sammanfattning

1. Sammanfattning

KPMG har av Kungsörs kommuns lekmannarevisorer fått i uppdrag att bistå med genomförandet av grundläggande granskning av kommunens helägda bolag Kungsörs KommunTeknik AB (KKTAB). Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om bolaget har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att bolaget i allt väsentligt har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Se kommande avsnitt för bedömning av revisionsområden per bolag samt rekommendationer.

Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
"Ja"	
"I allt väsentligt"	
"Delvis"	
"Nej"	

1. Sammanfattning (forts.)

Bedömning revisionsområde	Kungsörs KommunTeknik AB
Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Kommentar till bedömning	Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige fastställt. Däremot konstaterar vi att det saknas angivna indikatorer och målvärden.
Rekommendation	Besluta om indikatorer och målvärden.
Ekonomi- och verksamhetsstyrning	
Kommentar till bedömning	Vi bedömer att styrelsen har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges ekonomiska direktiv.
Rekommendation	Inga rekommendationer.
Intern kontroll	
Kommentar till bedömning	Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har skapat förutsättningar för att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt.
Rekommendation	Säkerställ att samtliga kontrollområden från internkontrollplanen följs upp.

2. Inledning/bakgrund

2.1 Bakgrund

De förtroendevalda revisorerna/lekmannarevisorerna är kommunfullmäktiges organ för kontroll och ansvarsprövning av styrelser, nämnder och kommunala bolag. Revisionens arbete ska även ses som ett stöd till nämnderna, styrelsen och de kommunala bolagen. Kommunallagen (2017:725) 12 kap, 1 §, ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs i kommunen, vilket även omfattar den verksamhet som bedrivs i kommunala bolag.

Lekmannarevisorerna har i enlighet med aktiebolagslagen (kap 10. 3§) uppdraget att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Räkenskaperna i bolagen granskas av auktoriserade revisorer.

Lekmannarevisorernas årliga granskning består av två delar; grundläggande granskning och fördjupad granskning utifrån riskanalys. Den grundläggande granskningen omfattar en översiktlig granskning av bolagets måluppfyllelse, ledning och styrning ur ett internkontrollperspektiv. Granskningen baseras generellt sett på revisorernas riskanalys och ger även underlag till uppdatering av riskanalysen under året. Enligt *God revisionsred* ska den grundläggande granskningen utgöra ett så pass omfattande underlag att den ger grund till bedömningar som revisorerna avlämnar i sin årliga granskningsrapport.

Bolagets styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande lagar och kommunfullmäktiges mål och riktlinjer.

2.2 Syfte

Granskningens syfte är att översiktligt bedöma om bolagen har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. De bedömningar som avlämnas ska utgöra en grund för säkerställande av att bolagen lever upp till de mål och beslut som fullmäktige fastställt.

Lekmannarevisorns underlag utgör även en grund för fullmäktiges beslut om ansvarsfrihet för kommunstyrelsen samt direktiv till ägarombud och slutligen beslut om ansvarsfrihet på bolagsstämma.

2.3 Revisionsfrågor

- **Verksamhetsstyrning och uppföljning**

- Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med ägardirektiv som fullmäktige fastställt?
- Har styrelsen säkerställt att verksamheten även i övrigt bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige fastställt?
- Hur arbetar VD och styrelse för att säkerställa att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål och riktlinjer som fullmäktige beslutat också ska gälla för bolaget?
- Har styrelsen säkerställt att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamheten?
- Vidtar styrelsen åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende verksamhetsresultat under året?

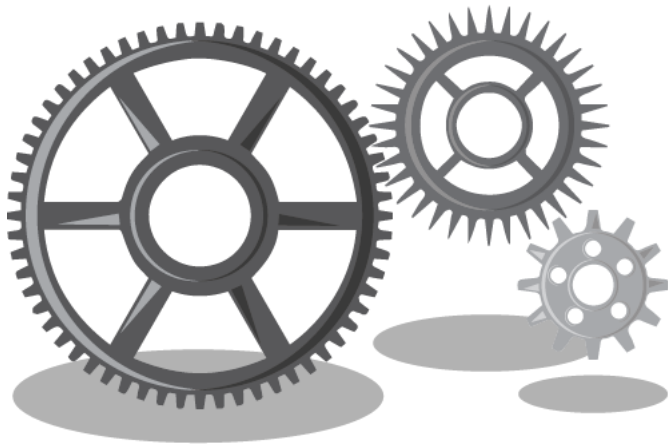
- **Ekonomistyrning och uppföljning**

- Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med ekonomiska direktiv som fullmäktige fastställt?
- Har styrelsen säkerställt att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens ekonomi?
- Vidtar styrelsen åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året?

- **Intern kontroll**

- Har styrelsen skapat förutsättningar att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året?
- Finns en tydlig process för uppföljning av den interna kontrollen som involverar styrelsen?
- Vidtar styrelsen åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende intern kontroll under året?

2.4 Revisionskriterier

- Granskningen utgår från nedanstående revisionskriterier:
 - Kommunallagen (2017:725)
 - Aktiebolagslagen
 - Ägardirektiv
 - Kommunfullmäktiges mål och uppdrag, ägardirektiv, bolagsordning
 - Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut
 - Styrelsens arbetsordning
 - VD-instruktion

3. Metod, avgränsning och tidplan

Avgränsning och metod

- Granskningen har följt en årlig process, varpå granskningen avser hela granskningsåret 2023. Granskningen omfattar såväl granskning som bedömning utifrån nedanstående styr- och uppföljningsdokument som upprättats under året. Granskningen färdigställs och avslutas först efter slutrevisionsmöten 2024.
- Granskningen har omfattat Kungsörs Kommunalteknik AB.
- Granskningen har genomförts genom:
 - Dokumentstudier av underlag såsom måldokument, uppdrag, internkontrollreglemente, ägardirektiv och bolagsordning. Se bilaga A för en sammanställning av materialet.
 - Protokollsgranskning.

4. Styrande förutsättningar

Bolagskoncernen

Kungsörs kommunföretag AB utgör moderbolaget i den kommunala bolagskoncernen. Syfte med bolaget är att minska risktagandet inom bolagssfären, effektivisera verksamheten genom ökad samverkan och samordning mellan bolagen och med kommunen, bibehålla och utveckla ekonomin på såväl kort som lång sikt samt att bidra till stärkt ägarstyrning och effektiv ägarkontroll.

Följande bolag ingår i bolagskoncernen:

- Kungsörs Kommunföretag AB
- Kungsörs Fastighets AB
- Kungsörs Kommun teknik AB
- Kungsörs Vatten AB

För att styrningen av bolagen ska bli tydlig riktas de beslut som fattas av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige till moderbolaget för vidare beslut till dotterbolagen.

Kungsörs kommunföretag AB

Kungsörs Fastighets AB

Kungsörs KommunTeknik AB

Kungsör Vatten AB

5. Resultat av granskningen

I kommande avsnitt följer en redogörelse av granskningens resultat. Resultatet baseras på de underlag som vi har mottagit under året samt protokollsgranskning.

Under granskningens gång har ett antal kontrollfrågor besvarats som också utgör en grund för vår bedömning.

Dotterbolag

Kungsörs kommunTeknik AB

Kungsörs kommunTeknik AB (KKTAB)

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Ägardirektiv	Beslutad 2023-05-08
Bolagsordning	Beslutad 2023-03-13
Styrelsen har säkerställt att verksamheten följer kommunfullmäktiges direktiv	Ja
Bolagets mål har en tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål	Ja
Målen är formulerade så att de är mätbara	Nej
Styrelsen följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Ja
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får styrelsen en analys av orsaker till avvikelserna	Inga avvikelser framgår av mottagen dokumentation
Styrelsen beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Framgår inte av mottagen dokumentation
Styrelsens mål för verksamheten uppnås	I allt väsentligt

Generella iakttagelser:

I det kommunövergripande mål- och budgetdokumentet framgår det att KKTAB omfattas av tre av fullmäktiges mål samt att det finns tre för bolaget riktade nämnd- och styrelsemål.

I bolagets målplaneringsdokument redogör bolaget för aktiviteter kopplade till de fullmäktigemål som bolaget omfattas av, däremot saknas det relevanta mått för att kunna mäta måluppfyllelse.

I bolagets beslut om mål för år 2023 redogörs det för en aktivitet till ytterligare ett av fullmäktiges mål.

Bolaget har i samband med delårsrapporteringen följt upp de riktade nämnd- och styrelsemålen samt de egna aktiviteterna kopplade till de kommunövergripande målen. Aktiviteten till det fullmäktigemål som enbart framgår i bolagets beslut om mål följs dock inte upp.

I uppföljningen framgår det att ett av de riktade nämnd- och styrelsemålen i hög grad var uppfyllt, att ett mål delvis var uppfyllt och att ett mål inte var uppfyllt. Avseende bolagets egna aktiviteter var fem av aktiviteterna uppfyllda och ett delvis uppfyllt.

Vid årsbokslut bedömer bolaget att två av de riktade nämnd- och styrelsemålen delvis är uppfyllda och att ett inte är uppfyllt. Avseende de egna aktiviteterna bedöms fyra som i hög grad uppfyllda eller uppfyllda, och två som delvis uppfyllda.

Bolaget redogör i samband med helårsuppföljningen enbart för orsaker till avvikelser i måluppfyllelsen bland de egna aktiviteterna, kommentarer till utfallen av de riktade nämnd- och styrelsemålen framgår inte.

Kungsörs kommunTeknik AB (KKTAB)

Bedömning:

Vi bedömer att styrelsen har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med det ägardirektiv som fullmäktige fastställt.

Vidare bedömer vi att styrelsen i allt väsentligt har säkerställt att verksamhetens bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige fastställt. Bedömningen baseras på att vi genom granskningen kan konstatera att bolaget har beslutat om aktiviteter till de fullmäktigemål som bolaget omfattas av samt att bolaget har följt upp måluppfyllelsen i samband med delårsrapporten vid den sista augusti och årsbokslutet. Däremot konstaterar vi att det saknas angivna indikatorer och målvärden som ska användas för att mäta bolagets måluppfyllelse.

Baserat på bolagets bedömning av genomförda aktiviteter bedömer vi sammantaget att bolaget i allt väsentligt uppnår målen.

Däremot noterar vi att det inte framgår av mottagen dokumentation om styrelsen vidtar några åtgärder med anledning av de konstaterade avvikelser vid uppföljningen av målen.

Kungsörs KommunTeknik AB (KKTAB)

Ekonomistyrning och uppföljning

Budget för 2023 antagen	2023-02-23
Styrelsen följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Ja
Styrelsen får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja
Styrelsen beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Kostnadsbesparande åtgärder

Prognos helår vid delårsrapport per augusti	Resultat helår
+0	+ 489 tkr

Generella iakttagelser:

Bolaget redovisade vid den sista augusti ett negativt resultat på - 911 tkr. Bolaget har två olika verksamheter, den ena är en beställning från kommunen att bland annat sköta driften för Gata och Park och denna del av bolaget redovisade vid den sista augusti ett underskott på - 4 733 tkr. Den andra verksamheten är att äga och förvalta verksamhetsfastigheter och denna verksamhet redovisade vid den sista augusti ett överskott på + 3 822 tkr.

I delårsrapporten framgår det att bolaget har gjort kostnadsbesparande åtgärder som har haft en positiv inverkan på resultatet, men att bolaget bedömer att åtgärderna inte kommer att få fullt genomslag förrän år 2024.

Baserat på ett elstöd, skogsintäkter och bidrag prognostiserade bolaget för ett +- 0 resultat vid helåret.

Vid årsbokslutet redovisar bolaget ett positivt resultat på + 489 tkr.

Bedömning:

Vi bedömer att styrelsen har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges ekonomiska direktiv.

Vi konstaterar att styrelsen har fått tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens ekonomi.

Kungsörs kommunTeknik AB (KKTAB)

Intern kontroll	
Det finns en process för uppföljning av intern kontroll	Ja
Styrelsen är involverad i internkontrollprocessen	Ja
Internkontrollplan 2023 antagen av styrelsen	Ja
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Nej
Antal kontrollområden 2023	16
Uppföljning av internkontrollplan 2023	Ja
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2023	Nej

Generella iakttagelser:

Det har för denna granskning inte mottagits någon dokumentation som benämns internkontrollplan. Mottagen dokumentation som kan likställas med en internkontrollplan är dokumentation om *kontroller*.

Av dokumentationen framgår det att bolaget har 16 kontrollområden, det framgår dock inte på vilket sätt områdena utgör en risk och det saknas för samtliga områden riskvärdering.

Utöver kontrollområdena redogörs det i dokumentet för vem som är ansvarig, vem kontrollerna ska rapporteras till, kontrollfrekvensen, kontrollmetod samt status på kontrollområdet.

Enligt protokoll beslutade styrelsen om kontrollmoment men överlät till ledningsgruppen att göra riskvärdering av kontrollmomenten samt godkänna de kontrollmoment för år 2023 som överstiger möjlig risk.

Bolaget har i samband med delåret följt upp åtta kontrollområden och inga avvikelser rapporterades. Statusen på ett av områdena var ej påbörjad.

Även vid årsbokslutet följs åtta kontrollområden upp. Statusen för samtliga är klara och inga avvikelser rapporteras.

Bedömning:

Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har skapat förutsättningar för att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt. Vi kan konstatera att det i internkontrollplanen redogörs för relevanta moment för uppföljningen av de identifierade områdena, men noterar att samtliga områden saknar riskvärdering och att det enbart är åtta av sexton områden som följs upp i samband med del- och helåret.

6. Sammanfattande bedömning

Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att bolaget i allt väsentligt har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Bedömningen baseras på de iakttagelser som gjorts i denna granskning.

Bolaget har under år 2023 arbetat med de kommunövergripande mål som riktats från fullmäktige till bolaget och följt upp måluppfyllelsen av bolagets beslutade aktiviteter. Däremot konstaterar vi att det saknas angivna indikatorer och målvärden som ska användas för att mäta bolagets måluppfyllelse.

Vidare konstaterar vi att styrelsen har säkerställt att verksamheten bedrivs inom bolagets ekonomiska ramar. Samt att styrelsen i allt väsentligt har skapat förutsättningar för att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt. Men vi konstaterar att samtliga kontrollområden inte har följts upp i samband med delåret eller helåret.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi Kungsörs Kommunteknik AB att:

- Besluta om indikatorer och målvärden.
- Säkerställa att samtliga kontrollområden från internkontrollplanen följs upp.

7. Bilagor

Bilaga A: Sammanställning av material

Bolag	Dokument	Framtaget, ja / nej	Antaget / fastställt / instans som fastställt dokumentet
Kungsörs Kommun teknik AB	Budget	Ja	Antagen av styrelsen 2023-02-23
Kungsörs Kommun teknik AB	Verksamhetsplan/ affärsplan		
Kungsörs Kommun teknik AB	Mål	Ja	Antagna av styrelsen 2022-10-26
Kungsörs Kommun teknik AB	Risk- och väsentlighetsanalys	Ja	Beslutad av styrelsen 2023-05-24
Kungsörs Kommun teknik AB	Internkontrollplan	Ja	Beslutad av styrelsen 2023-05-24
Kungsörs Kommun teknik AB	Ägardirektiv	Ja	Beslutad av kommunfullmäktige 2023-05-11
Kungsörs Kommun teknik AB	Bolagsordning	Ja	Beslutad av kommunfullmäktige 2008-12-15

[kpmg.se](https://www.kpmg.se)

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public